

Til styret
Aker BP ASA
Postboks 65
1324 LYSAKER

VÅR REFERANSE
18/8869

DERES REFERANSE

DATO
04.04.2019

Kontroll av finansiell rapportering

1. Innledning

Finanstilsynet har gjennomgått enkelte regnskapsmessige forhold ved den finansielle rapporteringen til Aker BP ASA ("Aker BP"/"Foretaket"), jf verdipapirhandeloven ("vphl") § 19-1 tredje ledd. Det vises til tidligere korrespondanse, senest foretakets svarbrev av 11. februar 2019.

Kontrollen av årsregnskapet for 2017 og halvårsregnskapet per 30. juni 2018 har i hovedsak omhandlet to problemstillinger. Den første problemstillingen gjelder foretakets prinsipp for inntektsføring av over-/underløft som oppstår ved deltagelse i felleskontrollerte driftsordninger, mens den andre problemstillingen omhandler spørsmål om inkludering av egen kredittrisiko i diskonteringsrenten ved måling av fjernings- og nedstengningsforpliktelser.

Problemstillingen vedrørende inntektsføring av over-/underløft er nylig blitt behandlet av IFRS Interpretations Committee ("IFRS-IC"), og komiteen har utstedt en agendabeslutning¹ som gir uttrykk for deres syn på problemstillingen som ble fremlagt. Foretaket har bekreftet at IFRS-IC sin agendabeslutning er relevant for foretakets inntektsføring av over-/underløft, og Aker BP vil innrette sin regnskapsføring slik at den er i samsvar med agendabeslutningen. Finanstilsynet tar dette til etterretning. Se punkt 2 for ytterligere omtale.

I spørsmålet om foretaket kan inkludere egen kredittrisiko i diskonteringsrenten etter IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler* ved måling av fjernings- og nedstengningsforpliktelser tar Finanstilsynet foretakets regnskapsmessige behandling til etterretning. Se punkt 3 for ytterligere omtale.

2. Inntektsføring av over-/underløft

I fellesopererte olje- og gassvirksomheter er det av ulike årsaker ofte ikke praktisk for den enkelte part å motta eller selge til sine kunder den eksakte andelen av produksjonen som deltageren har rettighet til. Som følge av dette oppstår det ubalanser som gjerne omtales som over-/underløft. Dette er ubalanser mellom faktisk uttak av olje/gass og andelen som foretaket har krav på etter avtaler med andre parter i felleskontrollerte driftsordninger. En problemstilling som oppstår i slike situasjoner er hvordan inntektsføringen skal skje. Inntektsføringen kan i slike situasjoner enten

¹ <https://www.ifrs.org/news-and-events/updates/ifric-updates/march-2019/#9>

baseres på deltagerens rettighet til andel av produksjonen ("rettighetsmetoden") eller baseres på mottatt og solgt andel av produksjonen ("salgsmetoden").

Med bakgrunn i en forespørsel fra Finanstilsynet har Aker BP redegjort for sin regnskapsmessige behandling ved at foretaket benytter rettighetsmetoden som medfører en inntektsføring basert på produksjon (rettighet til andel av produksjon).

I etterkant av foretakets redegjørelse til Finanstilsynet ble det kjent at tilsvarende problemstilling var innsendt til IFRS-IC. IFRS-IC er fortolkningsorganet til styret i IASB og skal blant annet svare på spørsmål om anvendelse av IFRS-standardene gjennom utgivelse av agendabeslutninger. Komiteen har nå behandlet problemstillingen og konkludert med at standardene er tilstrekkelig til å avgjøre regnskapsspørsmålet. I agendabeslutningen gir også IFRS-IC uttrykk for deres syn på hvordan standardene skal anvendes på den regnskapsmessige problemstillingen som er fremlagt for komiteen.

Basert på faktum i forespørselen til IFRS-IC konkluderte komiteen med at inntekter som innregnes fra deltagelse i felleskontrollerte driftsordninger skal vise overførsel av olje til foretakets kunder i perioden. Dette betyr at foretak ikke skal innregne inntekter for den andelen av produksjonen deltageren har rettighet til, og som deltageren ikke har mottatt fra den felleskontrollerte driftsordningen og solgt. Dette kommer til uttrykk i agendabeslutningen ved at komiteen uttalte følgende:

"The Committee concluded that, in the fact pattern described in the request, the joint operator recognises revenue that depicts only the transfer of output to its customers in each reporting period, ie revenue recognised applying IFRS 15. This means, for example, the joint operator does not recognise revenue for the output to which it is entitled but which it has not received from the joint operation and sold."

Foretaket har i kommunikasjon med Finanstilsynet redegjort for at IFRS-IC sin agendabeslutning er relevant for foretakets inntektsføring av over-/underløft som oppstår ved deltagelse i felleskontrollerte driftsordninger. Aker BP vil innrette sin regnskapsføring slik at den er i samsvar med agendabeslutningen. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

3. Fjernings- og nedstengningsforpliktelser

For foretak som har virksomhet innenfor utvikling av og produksjon fra olje- og gassfelt oppstår det i de fleste tilfeller en plikt til å stenge brønnene og fjerne installasjonene. Regnskapsføring av fjernings- og nedstengningsforpliktelser er regulert i IAS 37 og IFRIC 1. Normalt vil fjernings- og nedstengningsaktivitetene skje langt frem i tid og virkningen av tidsverdien av penger er vesentlig. IAS 37.45-47 krever da at forpliktelsen diskonteres.

Ved måling av fremtidige nedstengnings- og fjerningsforpliktelser beregner Aker BP nåverdien av fremtidige utgifter til nedstengning og fjerning for lisensene som foretaket deltar i. Diskonteringsrenten som benyttes i nåverdiberegningen er risikofri rente tillagt et kredittrisikoelement. Finanstilsynet har bedt om foretakets vurdering knyttet til inkludering av et kredittrisikoelement i diskonteringsrenten.

Etter foretakets oppfatning er ikke IAS 37 klar på om egen kredittrisiko kan inkluderes eller ikke, og at det foreligger varierende praksis. Problemstillingen ble reist for IFRS-IC i 2010 der komiteen besluttet å ikke inkludere spørsmålet på sin agenda, men foretaket mener at det som ble sagt av IFRS-IC må forstås som at IAS 37 ikke er klar og at det er varierende praksis.

Basert på oppfatningen om at IAS 37 ikke er klar på om egen kredittrisiko skal inkluderes eller ikke, har foretaket inkludert egen kredittrisiko ved diskontering med utgangspunkt i en vurdering basert på IAS 8.10-12. Foretaket legger i sin vurdering vekt på analogisk anvendelse av IFRS 13 *Måling av virkelig verdi*, at dette er en tillatt løsning i US GAAP (ASC 410) og bransjepraksis innenfor olje- og gassbransjen.

Foretaket har i sin vurdering konkludert med at en løsning der egen kredittrisiko tillegges risikofri rente ved fastsettelse av diskonteringsrente etter IAS 37.47 må tillates basert på dagens regelverk.

Etter Finanstilsynets oppfatning foreligger det både argumenter som taler for og mot inkludering av egen kredittrisiko ved diskontering av forpliktelser etter IAS 37.

IAS 37.47 som er utgangspunktet for vurderingen angir "*Diskonteringsrenten(e) skal være renten(e) før skatt som gjenspeiler..... forpliktelsens særlige risiko*". Finanstilsynet er av den oppfatning at egen kredittrisiko generelt anses som en risiko for foretaket i stedet for en risiko som er spesifikk for forpliktelsen. Dette tilsier at egen kredittrisiko ikke skal inkluderes ved fastsettelse av diskonteringsrenten.

Finanstilsynet er kritisk til at egen kredittrisiko inkluderes basert på analogisk anvendelse av IFRS 13. IAS 37 og IFRS 13 har konseptuelt forskjellig tilnærming til måling der virkelig verdi etter IFRS 13 er en markedsbasert måling, mens IAS 37 normalt anses å ha en foretaksspesifikk tilnærming til måling. Etter Finanstilsynets syn er det lite grunnlag for analogisk anvendelse slik foretaket har lagt til grunn i sin vurdering.

Også dersom man ser hen til regnskapslitteratur og en mer generell praksis ser det, etter Finanstilsynets oppfatning, ut til å være mest støtte til at egen kredittrisiko ikke skal inkluderes ved fastsettelse av diskonteringsrenten. I enkelte bransjer, slik som for eksempel olje- og gassindustrien, ser det derimot ut til å være en mer varierende praksis.

På den annen side har IASB tidligere utført en del arbeid knyttet til behandlingen av kredittrisiko² og diskonteringsrente³. Det fremgår også av dokumentene fra møte i IASB sitt styre 11.–13. desember 2018 at "The Provisions research project" igjen er aktivt, noe som kan medføre at IASB i fremtiden vil foreslå endringer til IAS 37. Hvorvidt den balanseførte verdien av forpliktelser etter IAS 37 skal reduseres med risikoen knyttet til "non-performance by the entity" er en av de nevnte problemstillingene IASB vurderer å se på som en del av dette prosjektet. Det faktum at IASB/IFRS-IC ikke har gitt uttrykk for et klart syn på problemstillingen i sitt tidligere arbeid, og det at problemstillingen vurderes satt på agendaen ved aktivisering av "The Provisions research project" kan ses på som et argument for at IAS 37 er uklar og at begge løsninger derfor må tillates.

² Credit Risk in Liability Measurement – a paper prepared for the IASB by its staff, June 2009

³ Staff paper, Present value measurements – discount rates research, Draft Research Paper, January 2016

Basert på det overnevnte tar Finanstilsynet foretakets regnskapsmessige behandling der egen kredittrisiko inkluderes i diskonteringsrenten ved diskontering av forpliktelsen etter IAS 37.47 til etterretning.

Foretaket har i kommunikasjon med Finanstilsynet opplyst om at fjernings- og nedstengningsforpliktelser er sensitive til endringer i diskonteringsrente på grunn av kontantstrømmenes lange tidshorisont. Finanstilsynet har påpekt viktigheten av tilstrekkelig noteopplysninger om forholdet, og dersom forholdet anses vesentlig er Finanstilsynet av den oppfatning at foretaket i henhold til IAS 1.122 og 1.112 bør gi opplysninger som gjør det mulig for brukeren av regnskapet å forstå effekten av at egen kredittrisiko er inkludert. Foretaket har fra og med den finansielle rapporteringen for fjerde kvartal 2018 inkludert informasjon om kredittrisikoelementet i diskonteringsrenten, og vil også inkludere denne informasjonen i fremtidig finansiell rapportering. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

4. Avslutning

Finanstilsynet har ikke vurdert hvorvidt forholdene beskrevet over omfattes av verdipapirlovgivningens regler om informasjonsplikt, jf vphl § 5-2 første ledd, jf § 3-2. Finanstilsynet legger til grunn at dette løpende vurderes av foretaket.

Finanstilsynet har oversendt en kopi av dette brevet til foretakets valgte revisor samt til Oslo Børs.

For Finanstilsynet

Christian Falkenberg Kjøde
seksjonssjef

Kim Wangen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.